

Naantalin kaupungin lausunto koskien Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kehittämistä vuonna 2019

Sosiaali- ja terveyslautakunta 19.04.2018 § 17

Perusturvajohtaja Iiro Pöyhönen ja ylläkäri Kristian Kallio

Sairaanhoitopiiri valmistelee vuoden 2019 talousarviota. Sairaanhoitopiirin perussopimuksen mukaan sairaanhoitopiirin talousarviota valmisteltaessa jäsenkunnille ja Turun yliopistolle on varattava tilaisuus esitysten tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Sairaanhoitopiiri pyytää kuntien esityksiä 25.4.2018 mennessä, jotta niitä voitaisiin käyttää 27.4.2018 järjestettävässä kuntaneuvottelutilaisuudessa.

Sairaanhoitopiirin nykyinen strategiakausi päättyy kuluvan vuoden loppuun, minkä vuoksi viime syksynä on käynnistetty uusi strategiapäivitys. Vuosille 2019 - 2020 laadittu strategia tulee myös kuntien lausuttavaksi, kun hallitus viimeistelee sen työpajassaan 26.3.2018.

Sairaanhoitopiirin ensi vuoden talousarviossa toimintamenoissa palkkakustannuksia nostaa 1 % lomarahaleikkauksen päättyminen ja 1,5 % työehtosopimusten muutokset. Kokonaisuutena toimintakulut kasvavat 2,7 %. Hoidon tarve ja potilasmäärän kehitys on ollut voimakasta, selvästi yli 2 % vuosittain.

Jäsenkuntien maksurasituksen kasvuksi ennakoidaan 2,8 %.

Vuoden 2019 osalta sairaanhoitopiiri jatkaa voimassa olevan investointisuunnitelmansa mukaisten hankkeiden toteuttamista. Psykiatrian uudisrakennushanke ja Salon sairaalan nykykunto edellyttävät myöhemmin tarkentuvaa määrärahalisäystä nykyiseen investointisuunnitelmaan.

Sairaanhoitopiiri pyytää kunnilta lisäksi kannanottoa seitsemään kysymykseen.

LIITE B8, SOTE-LTK 19.4.2018

Naantalin kaupunki antaa lausuntonaan ja vastauksenaan kysymyksiin:

1. Miten tulisi kehittää yhteistyötä kuntien perusterveydenhuollon ja Turun kaupungin erikoissairaanhoidon kanssa?

Luottamus eri toimijoiden välillä on vahvan yhteistyön perusta. Luottamuksen rakentaminen on pitkäjänteistä työtä, minkä osa toimialueista onkin jo aloittanut järjestämällä yhteisiä SHP:n ja perusterveydenhuollon johdon välisiä tapaamisia ja neuvotteluja. Tärkeimpiä yhdessä määriteltyjen kehittämiskohteiden määrätietoinen tavoitteellinen eteenpäinvieminen ja etenemisestä raportointi luo pohjaa yhteiselle tulevaisuudelle.

2. Tulisiko sairaanhoitopiirin pyrkiä tarjoamaan vastaanottopalveluja myös terveyskeskuksissa?

Naantalin perusterveydenhuolto on ollut mukana avopediatriapilotissa. Pediatripalvelun jalkautumista lähipalveluksi terveyskeskukseen on pidetty järkevänä ja tärkeänä osana nykyaikaista erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyötä. Jo ensimmäisen vuoden aikana on uudesta toimintatavasta saavutettu sekä toiminnallista että taloudellista hyötyä, myös asiakaslähtöisyys on lisääntynyt. Selvitystyön aloittaminen toimintatavan laajentamisesta muille suurille erikoisaloille olisi pilottimuotoisina projekteina perusteltua.

3. Mikä rooli sairaanhoitopiirillä tulisi olla hoitoketjujen kehittämisessä ja hallinnassa?

Tämän hetkinen resursointi hoitoketjutoimintaan ei ole tarkkaan tiedossa, joten arvioiminen on haastavaa. Olisi tärkeätä määritellä SHP:n ja perusterveydenhuollon johdon kesken, mikä on hoitoketjutoiminnan nykytila ja mikä puolestaan tavoiteltava tila, jossa hoitoketjutoiminnasta saataisiin paras hyöty kaikille mukana oleville toimijoille.

4. Tulisiko sairaanhoitopiirin tavoitella entistä nopeampaa hoitoon pääsyä erikoissairaanhoidon konsultaatioihin ja hoitoihin?

Kaikkiin erikoissairaanhoidon palveluihin ei ole tavoiteltavaa päästä merkittävästi nykytilaa nopeammin, keskimääräinen 29 päivän odotusaika on sairaanhoitopiirien kärkitulos ja riittää useimmissa tapauksissa. Mahdollisimman nopeaa hoitoon pääsyä on aiheellista kuitenkin tavoitella henkeä uhkaavien nopeasti etenevien sairauksien, esimerkiksi syöpäsairauksien, toimintaa ja resursointia suunniteltaessa.

EPLL:n prosessien sujuvuudesta ja henkilöstön riittävästä resursoinnista on huolehdittava, jotta päivystykselliseen hoitoon pääseminen on normaalitilanteessa sujuvaa, on luonnollista, että epidemiapiikkien aikana päivystykselliseen hoitoon pääsyn keskimääräinen jonotusaika kasvaa.

5. Tulisiko sairaanhoitopiirin panostaa nykyistä enemmän tietovarantojen kehittämiseen ja potilastiedon hyödyntämiseen? Tulisiko kuntien luovuttaa kuntien hallussa olevat potilas- ja asiakastiedot edellä mainitussa tarkoituksessa VSSH:n tietoaaltaan niin pian kuin se lainsäädännön puolesta on mahdollista? Miten tällaista kehittämistä tulisi rahoittaa?

Tiedolla johtaminen on ollut jo pitkään nykypäivää, on erinomaista, että olemassa olevaa tietomassaa hyödynnetään hoidon kohdentamiseen mahdollisimman paljon terveyshyötyä tuottaviin toimintatapoihin. Kunnilla ei ole mitään syytä pitää kuntien hallussa olevia potilas- ja asiakastietoa itsellään, vaan luovuttaa ne tietoaaltaan niin pian kuin se lainsäädännön puolesta on mahdollista. Kehittä-

mistyön rahoittamisesta on sovittava normaalin hallintokäytännön mukaan tarkoituksenmukaisissa toimitelmissä.

6. Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitoksella on neljä päivystyksen toimipistettä maakunnan alueella. Turun ja Salon toimipisteet on suunniteltu pidettävän auki 24/7 ja Loimaa ja Vakka-Suomen päivystykset ovat auki 8 – 22. Miten kunnat näkevät tämän toimintamallin jatkamisen?

Sote-uudistuksen valmistelutyöryhmissä on päivystyksen ja kiirevastaanottojen järjestämistä Varsinais-Suomessa jo aloitettu pohtimaan. Valmistelutyöryhmien tuloksia on hyödynnettävä, kun toimintamallin jatkoa suunnitellaan.

7. Suomessa on pilotoinnissa sosiaali- ja terveydenhuollon päivystysapu-puhelinnumero 116117. EPLL on osallistumassa pilottiin syksyllä 2018. Miten kunnissa suhtaudutaan siihen, että EPLL voisi ottaa vetovastuun päivystysapu-numeroon liittyvästä toiminnan suunnittelusta yhteistyössä kuntien kanssa?

EPLL on looginen ja järkevä valinta vetovastuun ottajaksi päivystysapu-numeroon liittyvästä toiminnan suunnittelusta, hyvä kunta-yhteistyö on kuitenkin tärkeää.

Sairaanhoitopiiriin ja kuntien talouteen tulee vuonna 2019 henkilöstömenolisyökset tehtyjen palkkatkaisujen perusteella. Tämä lisää kunnallistalouden kasvupaineita. Erikoissairaanhoidon kysyntään ja siitä muodostuvaan kustannusten kasvuun tulisi kuitenkin toimintaa kehittämällä pyrkiä vaikuttamaan siten, että kuntien kustannusten kasvua kyettäisiin hillitsemään.

PERUSTURVAJOHTAJA:

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin hallitukselle esittelytekstissä olevan lausunnon.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA:

Perusturvajohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 157

Sairaanhoitopiiriin lausuntopyyntö on liitetty esityslistaan (KH 23.4.2018).

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus antaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirille seuraavan lausunnon:

- 1 *Miten tulisi kehittää yhteistyötä kuntien perusterveydenhuollon ja Turun kaupungin erikoissairaanhoidon kanssa?*

Luottamus eri toimijoiden välillä on vahvan yhteistyön

perusta. Luottamuksen rakentaminen on pitkäjänteistä työtä, minkä osa toimialueista onkin jo aloittanut järjestämällä yhteisiä sairaanhoitopiirin ja perusterveydenhuollon johdon välisiä tapaamisia ja neuvotteluja. Tärkeimpiä yhdessä määriteltyjen kehittämiskohteiden määrätietoinen tavoitteellinen eteenpäinvieminen ja etenemisestä raportointi luo pohjaa yhteiselle tulevaisuudelle.

2 *Tulisiko sairaanhoitopiiriin pyrkiä tarjoamaan vastaanottopalveluja myös terveyskeskuksissa?*

Naantalin perusterveydenhuolto on ollut mukana avopediatriapilotissa. Pediatripalvelun jalkautumista lähipalveluksi terveyskeskukseen on pidetty järkevänä ja tärkeänä osana nykyaikaista erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyötä. Jo ensimmäisen vuoden aikana on uudesta toimintatavasta saavutettu sekä toiminnallista että taloudellista hyötyä, myös asiakaslähtöisyys on lisääntynyt. Selvitystyön aloittaminen toimintatavan laajentamisesta muille suurille erikoisaloille olisi pilottimuotoisina projekteina perusteltua.

3 *Mikä rooli sairaanhoitopiirillä tulisi olla hoitoketjujen kehittämisessä ja hallinnassa?*

Tämän hetkinen resurssointi hoitoketjutoimintaan ei ole tarkkaan tiedossa, joten arvioiminen on haastavaa. Olisi tärkeätä määritellä sairaanhoitopiiriin ja perusterveydenhuollon johdon kesken, mikä on hoitoketjutoiminnan nykytila ja mikä puolestaan tavoiteltava tila, jossa hoitoketjutoiminnasta saataisiin paras hyöty kaikille mukana oleville toimijoille.

4 *Tulisiko sairaanhoitopiiriin tavoitella entistä nopeampaa hoitoon pääsyä erikoissairaanhoidon konsultaatioihin ja hoitoihin?*

Kaikkiin erikoissairaanhoidon palveluihin ei ole tavoiteltavaa päästä merkittävästi nykytilaa nopeammin, keskimääräinen 29 päivän odotusaika on sairaanhoitopiirien kärkitulos ja riittää useimmissa tapauksissa. Mahdollisimman nopeaa hoitoon pääsyä on aiheellista kuitenkin tavoitella henkeä uhkaavien nopeasti etenevien sairauksien, esimerkiksi syöpäsairauksien, toimintaa ja resurssointia suunniteltaessa.

Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitoksen prosessien sujuvuudesta ja henkilöstön riittävästä resursoinnista on huolehdittava, jotta päivystykselliseen hoitoon pääseminen on normaalitilanteessa sujuvaa. On luonnollista, että epidemiapiikkien aikana päivystykselliseen hoitoon pääsyn keskimääräinen jonotusaika kasvaa.

5 *Tulisiko sairaanhoitopiiriin panostaa nykyistä enemmän tietovarantojen kehittämiseen ja potilastiedon hyödyn-*

tämiseen? Tulisiko kuntien luovuttaa kuntien hallussa olevat potilas- ja asiakastiedot edellä mainitussa tarkoituksessa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin tietotaltaaseen niin pian kuin se lainsäädännön puolesta on mahdollista? Miten tällaista kehittämistyötä tulisi rahoittaa?

Tiedolla johtaminen on ollut jo pitkään nykypäivää. On erinomaista, että olemassa olevaa tietomassaa hyödynnetään hoidon kohdentamiseen mahdollisimman paljon terveyshyötyä tuottaviin toimintatapoihin. Kunnilla ei ole mitään syytä pitää kuntien hallussa olevia potilas- ja asiakastietoa itsellään, vaan luovuttaa ne tietotaltaaseen niin pian kuin se lainsäädännön puolesta on mahdollista. Kehittämistyön rahoittamisesta on sovittava normaalin hallintokäytännön mukaan tarkoituksenmukaisissa toimitelmissä.

- 6 *Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitoksella on neljä päivystyksen toimipistettä maakunnan alueella. Turun ja Salon toimipisteet on suunniteltu pidettävän auki 24/7 ja Loimaa ja Vakka-Suomen päivystykset ovat auki 8 - 22. Miten kunnat näkevät tämän toimintamallin jatkamisen?*

Sote-uudistuksen valmistelutyöryhmissä on päivystyksen ja kiirevastaanottojen järjestämistä Varsinais-Suomessa jo aloitettu pohtimaan. Valmistelutyöryhmien tuloksia on hyödynnettävä, kun toimintamallin jatkoa suunnitellaan.

- 7 *Suomessa on pilotoinnissa sosiaali- ja terveydenhuollon päivystysapu-puhelinnumero 116117. Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos on osallistumassa pilottiin syksyllä 2018. Miten kunnissa suhtaudutaan siihen, että ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos voisi ottaa vetovastuun päivystysapu-numeroon liittyvästä toiminnan suunnittelusta yhteistyössä kuntien kanssa?*

Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitos on looginen ja järkevä valinta vetovastuun ottajaksi päivystysapu-numeroon liittyvästä toiminnan suunnittelusta. Hyvä kuntayhteistyö on kuitenkin tärkeää.

Sairaanhoitopiirin ja kuntien talouteen tulee vuonna 2019 henkilöstömenolisäykset tehtyjen palkkaratkaisujen perusteella. Tämä lisää kunnallistalouden kasvupaineita. Erikoissairaanhoidon kysyntään ja siitä muodostuvaan kustannusten kasvuun tulisi kuitenkin toimintaa kehittämällä pyrkiä vaikuttamaan siten, että kuntien kustannusten kasvua kyettäisiin hillitsemään.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

